

punktus 16 och 17 ur just Kunst der Fuge). Mellansatsen är nästan en rokokortad menuett som utgör en skarp kontrast till finalen. Sonaten bjuder på melodiskt rik och dramatisk musik.

Det är inte alltför ofta vi möter turkiska tonsättare på konsertprogrammen. Men *Fazil Say* var ett underbarn som tidigt tog ut melodier på sitt piano och som 14-åring komponerade sitt första verk, en pianosonat, medan han studerade vid konservatoriet i Ankara. Under sin fortsatta karriär kan man säga att han inspirerats av tonsättare som Béla Bartók och George Enescu, vilka flitigt använt sig av folkmusikteman för sina kompositioner. Med tiden blev det också många orkesterverk, som en uppmärksam violinkonsert kallad "1001 nätter i ett harem" eller hans första symfoni "Istanbulsymfonin" från 2009. Han har alltmer närmat sig den europeiska musiken och skrivit många stycken direkt till kända musiker, som en klarinettkonsert till Sabine Meyer. Han har också skrivit en lång rad vokalverk. I april 2012 skrev han på Twitter att han var ateist och gjorde sig lustig över den islamiska bilden av paradiset. Han meddelade också att han avsåg att lämna Turkiet för att slå sig ner i Japan, på grund av den växande konservativa islamismen i hemlandet.

Detta medförde att han dömdes till arton månader i fängelse för att ha kränkt religiösa värden som en stor del av nationen värdesätter. Något som Högsta domstolen avslog, eftersom det föll inom yttrandefriheten. De fyra städer han skildrar i sin *Cellosonat 4 Cities* är Sivas, Hopa, Ankara och Bodrum, städer som han beskrivit som "fulla av personliga minnen". Verket beställdes av BBC och fick sitt första framförande under City of London Festival i juni 2012. "Fyra Städer är en djupdykning in i en annan värld: in i Orientens poesi, mysticism, historia, hemligheter och lidelser. Jag har aldrig fascinerats mer av miraklen och sägnerna i vardagslivet som utvidgar gränserna för mitt eget instrument, och cellon förvandlas till en flöjt, en violin, ett slagverk innan den blir folkets röst som bjuder in oss till en värld som känns närmare oss än något jag tidigare mött i musik" berättar Nicolas Altstaedt som spelade piano vid uruppförandet.

Stig Jacobsson

Nästa konsert blir 20 november med den fantastiska Zilliacuskvartetten. Men redan 17 november bjuder Östgöta blåsarsymfoniker på franska mästerverk.

www.linkopingkammarmusik.se

Four Cities

Zuzanna Sosnowska – cello
Magí Garcías – piano

Baptistkyrkan 16 oktober 2022

Konserten ges med stöd av Kultur- och fritidsnämnden i Linköping,
Statens kulturråd, Sensus studieförbund
och Scandic i Linköping.

Program

Claude Debussy
1862–1918

Cellosonat i d-moll
Prologue : Lent. Sostenuto molto risoluto
Sérénade: Modérément animé
Finale : Animé, léger et nerveux

Johannes Brahms
1833–1897

Cellosonat nr 1 e-moll op. 38
Allegro non troppo
Allegretto quasi menuetto
Allegro

Fazil Say
f. 1970

Cellosonat 4 cities
Sivas
Hopa
Ankara
Bodrum

Duon *Zuzanna Sosnowska* och *Magí Garcías* kom på delad andra plats i Swedish International Duo Competition i augusti i år.

Claude Debussy var åren efter första världskrigets utbrott en mycket sjuk och labil person. I brev klagar han över att han inte kan ta direkt del i försvaret av sitt fosterland. Vad han ännu kunde göra var att ge den musik han komponerade uppenbart franska färger. Med sin cellosonat ville han visa att ”trettio miljoner bocher (ett föraktfullt uttryck för tyska soldater) inte kunde kuva den franska andan”. Han började också underteckna sina partiturer med ”Claude Debussy, fransk musiker”. Nationalismen upptog honom helt och han sökte sig gärna tillbaka till Frankrikes storhetstid och en återgång till den förklassiska renhet han upplevde i till exempel Rameaus verk. *Cellosonaten* skrev Debussy sommaren 1915 som den första i en tänkt serie om sex sonater för mycket skiftande instrumentkombinationer, men bara tre av dessa kom att bli realiserade. Musiken uppvisar alltså en oväntad återgång till klassiska ideal i form av rena linjer och koncentration. Men dessa stildrag kom naturligtvis att blandas upp med tonsättarens egna kännetecken. Här finns således en hel del ironiska kommentarer och gycklande skämt. För esteterna Debussy är också finessen viktig och den finns här hela tiden, trots snabba och ibland våldsamma kast mellan en serenads älskvärda pizzicato och en lidelsefull melodis känslomässiga utbrott.

Johannes Brahms hade varit bosatt i Wien i tre år när han gav sig i kast med sin första duosonat med piano – *cellosonaten op. 38*. Året var 1865, och någon andra cellsonat skulle det inte bli förrän drygt tjugo år senare. Med stor förkärlek komponerade Brahms sin musik under sommarferierna, då han vistades ute på landsbygden, gärna vid någon kurort. Cellosonaten växte också mycket riktigt fram i Baden-Baden, och han använde sig av tankar och melodier som han burit på under flera år. Brahms var själv en lysande pianist, och han hade även rika erfarenheter av cellospel. Han var alltså väl lämpad för att uppgiften att skriva en cellosonat, och de verk han skrev för instrumentet har också kommit att räknas till hans mest betydelsefulla. Men originaltiteln på detta verk är ”Sonate für Pianoforte und Violoncello”, i den ordningen. Därmed har Brahms också påpekat att detta inte är ett celloverk med pianoackompanjemang, utan äkta kammarmusik där båda instrumenten är likvärdiga. I e-mollsonatens första sats finns referenser till Bachs Kunst der Fuge, och detta förtydligas extra i sista satsens trippelfuga (jämför med Bachs Kontra-